ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ២៧ សជណ, ១៨

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល
ស្តីពី
គោលនយោបាយដីធ្លី

ដោយយល់ឃើញពីភាពចាំបាច់ក្នុងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ផលិតភាព និរន្តរភាពបរិស្ថាន និងដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានសម្រេចដាក់ចេញនូវចក្ខុវិស័យ គោលបំណង និងសកម្មភាពទាំងឡាយក្នុងវិស័យដីធ្លីដូចខាងក្រោម ÷

ចក្ខុវិស័យនៃគោលនយោបាយដីធ្លីនៅកម្ពុជាគឺ "គ្រប់គ្រង រៀបចំ ប្រើប្រាស់ និងបែងចែកដី ប្រកបដោយសមធម៌ តម្លាភាព ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព ដើម្បីរួមចំណែកធ្វើឱ្យសំរេចគោលដៅជាតិនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការធានាសន្តិសុខស្បៀង ការការពារបរិស្ថាន និងធនធានធម្មជាតិ កិច្ចការពារជាតិ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមក្នុងបរិបទសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ" ។

ក្រុមប្រឹក្សាគោលនយោបាយដីធ្លី មានភារកិច្ចជំរុញ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលនយោបាយដីធ្លីស្របតាមទិសដៅរបស់ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាកំណែទំរង់រដ្ឋ ព្រមទាំងសម្របសម្រួលរវាងអនុវិស័យដីធ្លីទាំងបី (រដ្ឋបាលដីធ្លី ការរៀបចំដែនដី និងការបែងចែកដីធ្លី) ក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ភូមិបាល និងច្បាប់ដទៃទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន ព្រៃឈើ ជលផល ធនធានទឹក ក្រមរដ្ឋប្បវេណី វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ។ល។

គោលបំណង និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងអនុវិស័យដីធ្លីទាំងបីរួមមាន ÷

ក.អនុវិស័យរដ្ឋបាលដីធ្លី (Land Administration)

គោលបំណងនៃរដ្ឋបាលដីធ្លីគឺ ធ្វើការចុះបញ្ជីកម្មសិទ្ធិ និងសិទ្ធិផ្សេងៗទៀតលើអចលនវត្ថុទាំងអស់ (រដ្ឋ និងឯកជន) ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិលើទ្រព្យទាំងនោះជាផ្លូវការ ទប់ស្កាត់ និងដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី សំដៅពង្រឹងសុវត្ថិភាពនៃការកាន់កាប់ដីធ្លី ធានាបាននូវទំនុកចិត្ត និងប្រសិទ្ធភាពនៃទីផ្សារដីធ្លី ។

ការចុះបញ្ជីដីធ្លីត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ តម្លាភាព វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ និងសមធម៌យេនឌ័រ ដើម្បីបង្កើតបានជាវប្បធម៌នៃការចុះបញ្ជីដីធ្លី និងបង្កើនភាពជឿជាក់លើប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីដីធ្លី ។ ការងារនេះត្រូវមានលក្ខណៈសាមញ្ញ ច្បាស់លាស់ ឆាប់រហ័ស ងាយទទួលបាន មានតម្លៃទាប ។ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានប្រព័ន្ធព័ត៌មានដីធ្លី (Land Information System) ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ពីអចលនវត្ថុក្នុងតម្លៃសមស្រប ។

<u>សកម្មភាពនៃអនុវិស័យរដ្ឋបាលដីធ្លី</u>

១. បង្កើត និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងវិស័យពាក់ព័ន្ធ ដូចជាច្បាប់អស្សាមិករណ៍ (ការដកហូតកម្មសិទ្ធិ - Expropriation Law) ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិបុព្វក្រៃ (រដ្ឋមានសិទ្ធិទិញមុនអ្នកដទៃ - Pre-emption Law) ច្បាប់ស្តីពីដីកសិកម្ម ការផ្ទេរដី (Land Transfer) ការបង្រួមក្បាលដី (Land Consolidation) ការបំបែកក្បាលដី (Land Sub-division) ពន្ធលើដីធ្លី (Land Taxation) ការវាយតម្លៃថ្លៃដី (Land Valuation) ទីផ្សារដី (Land Market) ធនាគារដី (Land Banking) និងការវាស់វែងដី (Land Survey)...។ល។ ព្រមទាំងធ្វើវិសោធនកម្មមាត្រាច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ភូមិបាលច្បាប់សារពើពន្ធ... ស្របតាមការវិវឌ្ឍនៃសភាពការណ៍ប្រទេសជាតិ ។

២. បង្កើតបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌអចលនវត្ថុ (ដី និងអគារ) របស់រដ្ឋជាជំហានៗឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងពេញលេញនៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យឯកភាពតែមួយ ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុរបស់រដ្ឋ ។

៣. ដំណើរការចុះបញ្ជីដីធ្លីទូទាំងប្រទេសប្រកបដោយតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់អចលនវត្ថុទាំងអស់ ទាំងដីរដ្ឋ (ដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ) និងដីឯកជនរបស់បុគ្គលឯកជន ៖

៣.១ បន្តអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដីមានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងមានលក្ខណៈដាច់ដោយដុំ ។

៣.២ ចុះបញ្ជីបន្ត និងធ្វើចរន្តការលើព័ត៌មានសុរិយោដីឱ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីបង្កើនចំណូលរបស់រដ្ឋ ។

៣.៣ ធ្វើលេខាចារិកនូវរាល់ហ៊ីប៉ូតែក ការបញ្ចាំ ការដាក់ធានា ការជួលរយៈពេលវែង សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ឫសេវភាព ដែលបានបង្កើតឡើងលើទ្រព្យជាអចលនវត្ថុ ។

៣.៤. ជំរុញការចុះបញ្ជីសហកម្មសិទ្ធិ ។

៣.៥. យកចិត្តទុកដាក់លើការចុះបញ្ជីដីរបស់សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ។

៣.៦. ជំរុញការចុះបញ្ជីដីរដ្ឋ (ដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ) ។

៣.៧. បង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានដីធ្លី (LIS) ដែលអាចផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ជូនអតិថិជន ។ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានដីធ្លីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យភូមិសាស្ត្រជាតិ (National Spatial Data Infrastructure) និងសម្រាប់បម្រើដល់ពហុគោលបំណង ។

៤. បង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានធរណីសាស្ត្រ និងធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទដី តាមលក្ខណៈពិធម្មជាតិនៃដី (Soil Classification)

៥. ការបង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ (GIS) ឱ្យមានការឯកភាពនៅទូទាំងប្រទេស ÷

៥.១. បង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រឯកភាពមួយ (GIS) ក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់។ បង្កើតផ្នែកទទួលខុសត្រូវបោះពុម្ព និងចែកចាយផែនទីគោល ។

៥.២. បន្តរៀបចំបណ្តាញប្រថពីវិភាគ (Geodetic Network) នៅទូទាំងប្រទេសនិងរៀបចំបង្កើតបណ្តាញរយៈកំពស់ (Leveling Network) ។

៥.៣. រៀបចំបង្កើតស្ថានីយវាស់វែង ជីភីអេស អចិន្ត្រៃយ៍ (Permanent GPS Base Station) ។

៦. រៀបចំប្រព័ន្ធវាយតម្លៃថ្លៃដីដែលមានលក្ខណៈចូលរួម តម្លាភាព និងទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការ ។ ការវាយតម្លៃថ្លៃដី ត្រូវផ្អែកលើគុណភាពអំណោយផលពិធម្មជាតិនៃដី និងរាប់បញ្ចូលអចលនវត្ថុទាំងអស់នៅលើដីផងដែរ (Land and Improvements) ដើម្បីបង្កើតជាមូលដ្ឋានមួយសម្រាប់ការលក់-ទិញ ការជួល ការវិនិយោគ ការឱ្យខ្ចីប្រាក់ ការយកពន្ធ (ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ ពន្ធលើការផ្ទេរ លើការជួល លើប្រាក់ចំណេញ លើដីធ្លីមិនប្រើប្រាស់) ការកំណត់សេវាសុរិយោដី និងការទូទាត់សំណង...។ល ។

៦.១. ផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់អ្នកវាយតម្លៃថ្លៃអចលនវត្ថុ។

៦.២. កសាង និងពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អ្នកវាយតម្លៃថ្លៃអចលនវត្ថុ។

៦.៣. បន្តអនុវត្តគោលនយោបាយមិនយកពន្ធលើដីធ្លីកសិកម្មរបស់កសិករ ដែលធ្វើការបង្កបង្កើនផលជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ទន្ទឹមនេះ ត្រូវផ្តួចផ្តើមសិក្សាការយកពន្ធប្រចាំឆ្នាំលើអចលនវត្ថុក្រៅពីដីកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។

៦.៤. រៀបចំផែនទីតម្លៃថ្លៃដី ។

៦.៥. ដំណើរការវាយតម្លៃថ្លៃអចលនវត្ថុនៅតំបន់ទីប្រជុំជន និងជនបទ និងតាមដានត្រួតពិនិត្យការវាយតម្លៃ។

៧. លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីវិស័យឯកជនលើការងារវាស់វែងដីធ្លី ក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋបាលសុរិយោដី ។

៨. បន្តដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការតាមរយៈគណៈកម្មការរដ្ឋបាល គណៈកម្មការសុរិយោដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ (ថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងក្រុមចល័ត) និងអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី ជាពិសេសចំពោះករណីវិវាទពហុភាគី ។

៩. បង្កើតប្រព័ន្ធស្វ័យគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ផ្នែករដ្ឋបាលដីធ្លី ដោយផ្ដើមពីចំណូលបានមកពីការចុះបញ្ជី និងពីសេវាសុរិយោដី ដើម្បីគាំទ្រនិងពន្លឿនដំណើរការចុះបញ្ជីដីនៅទូទាំងប្រទេស ។

៦.អនុវិស័យរៀបចំដែនដី (Land Management)

គោលបំណងនៃការរៀបចំដែនដី គឺធានាការគ្រប់គ្រង ការការពារ និងការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីរក្សានិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយសមធម៌នៅទីប្រជុំជននិងជនបទ ព្រមទាំងទប់ស្កាត់វិវាទលើការប្រើប្រាស់ដី ដោយដាក់បញ្ញត្តិលើការអភិវឌ្ឍដី (Land Development) ការប្ដូរប្រភេទនៃការប្រើប្រាស់ដី (Land Conversion) លើការកែសំរួលក្បាលដី (Land Readjustment) លើការសាងសង់ លើការតាំងទីលំនៅជាថ្មី អនុលោមតាមច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំទឹកដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រគោលនយោបាយដីធ្លី គោលនយោបាយវិមជ្ឈការ វិសហមជ្ឈការ និងអភិបាលកិច្ចល្អ ។

ទន្ទឹមនេះ ការងាររៀបចំដែនដី ត្រូវធ្វើឱ្យស្របតាមគោលការណ៍សមធម៌ តម្លាភាព ការចូលរួមការព្រមព្រៀងគ្នា និងគោរពតាមឋានានុក្រមនៃការរៀបចំផែនការ បទបញ្ញា និងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធ ។

សកម្មភាពនៃអនុវិស័យរៀបចំដែនដី

១. អភិវឌ្ឍគោលនយោបាយជាតិ និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត ព្រមទាំងនីតិវិធីសមស្របសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងអភិវឌ្ឍដី នៅទីប្រជុំជននិងជនបទ រួមទាំង ដីបំរើឱ្យផលិតកម្មកសិកម្ម ការសាងសង់ និងការតាំងទីលំនៅជាថ្មី ។

២. បង្កើតប្រព័ន្ធផែនការរៀបចំដែនដី (spatial planning system) ដែលចង្អុលបង្ហាញអំពីការរៀបចំតំបន់ ឬទីតាំងនីមួយៗ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈពីធម្មជាតិនៃដី និងតម្រូវការនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ ។ ប្រព័ន្ធផែនការរៀបចំដែនដី (spatial planning system) ត្រូវបង្កើតតាមរយៈ :

២.១ ការកំណត់ខ្លឹមសារ និងឋានានុក្រមនៃផែនការ (រួមមានយុទ្ធសាស្ត្រជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ទីក្រុង) ។

២.២ ការកំណត់សមត្ថកិច្ចកសាង និងអនុម័តផែនការ ។

២.៣ ការកសាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្ត ។

៣. រាល់ផែនការប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់តំបន់អាទិភាព ដូចជាផែនការអភិវឌ្ឍតំបន់ឆ្នេរ តំបន់ទេសចរណ៍ តំបន់វិនិយោគ តំបន់ដែលមានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច តំបន់ទីប្រជុំជន និងច្រករបៀងសំខាន់ៗ ត្រូវគោរពតាមគោលការណ៍ តម្លាភាព ការចូលរួម ការព្រមព្រៀងគ្នា សមធម៌ និងធានានិរន្តរភាព ។

៤. គ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យការប្រើប្រាស់ដី និងធនធានធម្មជាតិ ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ ÷

៤.១.ផែនការរៀបចំដែនដី (Spatial Planning) ។

៤.២.ផែនការប្រើប្រាស់ដី (Land Use Planning) ។

៤.៣.ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ទីប្រជុំជន និងជនបទ (Urban and Rural Development PLan)

៤.៤. ការកំណត់តំបន់ប្រើប្រាស់ដី (Zoning) ។

៤.៥. ការត្រួតពិនិត្យប្លង់ទីតាំងសំណង់ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងនីតិវិធីរៀបចំដីមិនទាន់អភិវឌ្ឍន៍ (Sub-division Control) ។

៤.៦. ក្រមនគរូនីយកម្ម (Urban Code) ។

៤.៧. ក្រមសំណង់ (Construction Code) ស្តង់ដារសំណង់ និងលិខិតបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសំណង់ ។

៤.៨. ការត្រួតពិនិត្យការអភិវឌ្ឍ (Development Control) ។

៥. ជម្រុញការធ្វើផែនការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ខេត្ត និងផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ ហើយដែលក្នុងនោះ ត្រូវរៀបចំ (i).ផែនការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ជាតិ (ii). ផែនការរៀបចំដែនដីថ្នាក់ខេត្ត (iii). ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីធ្លី និង ផែនការប្រើប្រាស់ដី ថ្នាក់រាជធានី (iv).ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីធ្លី និងផែនការប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ក្រុង (v).ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ស្រុក (vi).ប្លង់គោលប្រើប្រាស់ដីថ្នាក់ខណ្ឌ និង (vii).ផែនការ ប្រើប្រាស់ដីនៅក្នុងឃុំ-សង្កាត់ ។

៦. ពន្លឿនការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំលើការប្រើប្រាស់ដីនៅមូលដ្ឋាន ដើម្បីគាំទ្រដល់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៃការរៀបចំដែនដីក្រោមការគាំទ្របច្ចេកទេសពីថ្នាក់ជាតិដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។

៧. ជំរុញវិមជ្ឈការនៃការរៀបចំដែនដី ។ ស្ថាប័នដែលមានអាណត្តិកាន់កាប់ដីរដ្ឋ ត្រូវផ្តល់បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌប្រចាំឆ្នាំដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីឱ្យក្រសួងនេះធ្វើរបាយការណ៍សរុបជូនរាជរដ្ឋាភិបាល អំពីស្ថានភាពនៃការប្រើប្រាស់ដី។ សាធារណៈជនអាចទទួលបានព័ត៌មាននេះ ពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។ ស្ថាប័ន

ដែលទទួលបានអាណត្តិកាន់កាប់ដីរដ្ឋ រួមជាមួយអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងកិច្ចការពារ និងធានានូវគណនេយ្យភាពចំពោះការគ្រប់គ្រងដីសាធារណៈ និងដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ។

៨. ផ្តួចផ្តើមការកែសំរួលក្បាលដី ដើម្បីបង្កើនផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន រួមទាំងការអភិវឌ្ឍភូមិ (Village Development) ។

ឥ.អនុវិស័យបែងចែកដីធ្លី (Land Distribution)

គោលបំណងនៃការបែងចែកដីធ្លី គឺផ្តល់ទិសដៅច្បាស់លាស់ដើម្បីធ្វើការបែងចែក និងការប្រើប្រាស់ដីរដ្ឋ សម្រាប់គោលបំណងឯកជន និងសាធារណៈ ប្រកបដោយតម្លាភាព និងសមធម៌ ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការដីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ជាពិសេសប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ យុទ្ធជនពិការ និងគ្រួសារយុទ្ធជនពលី ដែលគ្មានដី និងខ្វះដីតាមរយៈកម្មវិធីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ។

ការបែងចែកដីធ្លី ត្រូវធានាឱ្យបាននូវសមធម៌ ស្ថេរភាពសង្គម សន្តិសុខស្បៀង និងការសំរួលដល់ការវិនិយោគ ដោយផ្អែកលើប្រភេទ និងគុណភាពអំណោយផលពីធម្មជាតិនៃដី ដើម្បីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ប្រកបដោយចីរភាព ទប់ស្កាត់ការប្រមូលដីទុក និងជំរុញការប្រើប្រាស់ដីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងផលិតភាព ។

សកម្មភាពនៃការបែងចែកដីធ្លី ៖

១. ជំរុញការប្រមូល និងចងក្រងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌដីរដ្ឋ សម្រាប់បំរុងទុកក្នុងគោលដៅបែងចែក និងប្រើប្រាស់ដីពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគតប្រកបដោយសមធម៌ តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ។

២. បង្កើត និងអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ និងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការបែងចែកដីធ្លីរយៈពេលមធ្យម និងវែង ដើម្បីបែងចែក និងប្រើប្រាស់ដីសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច ស្របតាមផែនការថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត ថ្នាក់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ ដោយធានាតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាព ចៀសវាងការជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់សង្គម និងបរិស្ថាន ។

៣. ជម្រុញការបែងចែកដីធ្លីសម្រាប់គោលដៅសង្គមកិច្ចឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ដើម្បីរួមចំណែកដោះស្រាយបញ្ហាសង្គម និងទប់ស្កាត់ការទន្ទ្រានកាន់កាប់ដីរដ្ឋដោយខុសច្បាប់ ។

៤. អនុវត្តភាពជាដៃគូរវាងម្ចាស់ចំការខ្នាតតូច ខ្នាតធំ និងសាជីវកម្មនៅក្នុងការងារកសិផលិតកម្ម និងរវាងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និងសម្បទានដីសង្គមកិច្ច សំដៅបង្កើតការងារធ្វើ និងបង្កើតទីផ្សារ សម្រាប់អ្នករស់នៅក្នុងមូលដ្ឋាន ។

រាជរដ្ឋាភិបាលមានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នឹងចូលរួមអនុវត្ត គោលនយោបាយនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ តាមរយៈការបំពេញតួនាទី និងភារកិច្ច តាមវិស័យជំនាញរៀងៗខ្លួន ។ គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដូចបានសង្ខេបខាងលើនេះ នឹងត្រូវបន្តរៀបចំ "គោលនយោបាយដីធ្លីទូលំទូលាយ" (Comprehensive Land Policy) នៅពេលខាងមុខនេះ ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន